

FOTO: AINARS MEIERS

JURIS RUDENS
PUBLICITĀTES FOTO

Mūsdienu Latvijas un lielākoties arī visas Eiropas būvniecībā tiek izmantotas divu veidu stacionārās sastatnes – fasādes un modulārās. Vēsturisku iemeslu dēļ Lielbritānijā joprojām vēl izplatītas t.s. skavas savienojuma (tube&clamp) sastatnes, taču citviet pasaulē tās darba un laika ietilpības dēļ nav tik populāras. Latvijā visplašāk pieejamas vācu («Plettac», «Layher», «Peri», «Haemmerlin») un poļu («Altrad Mostostal») ražotāju sastatnes.

Stacionārās sastatnes

Fasādes sastatnes

Fasādes jeb rāmja sastatnes ir pats izplatītākais sastatņu veids, ar ko tiek nodrošināta personāla piekļuve un būvmateriālu piegāde dažāda augstuma būvju un konstrukciju fasādēm, lai veiktu celtniecības un remonta darbus. Šāda tipa sastatnes izmantojamas pie būvēm, kuru vertikālās un horizontālās plaknes ir taisnas, respektīvi, bez izteiktiem ģeometriskajiem izvirzījumiem. To konstrukciju veido abpusēji cinkota tērauda cauruļu (visplašāk izmantotais diametrs ir 48 mm), tērauda un koka vai alumīnija klāju un elementu savienojums. Nokļūšanai no klāja uz klāju (starp stāviem) izmanto alumīnija kāpnes.

Lielākie ražotāji (vismaz vācu) ir vienojušies par vienotiem izmēriem (cauruļu diametrs 48 mm un klāju/stāvu augstums 2 m), tāpēc teorētiski iespējams vairāku izgatavo-

tāju elementus apvienot vienā konstrukcijā. Praksē gan tā parasti nedara, jo katra ražotāja detaļām tomēr ir savi knifi, kādēļ savienošana neveiksies tik raiti un viegli. Unifikācija gan nozīmē to, ka līdzīgu sastatņu elementu nestspēja ir līdzīga un to uzstādīšanas tipveida risinājumi arī daudz neatšķiras. Ja ir pieredze darbā ar viena ražotāja sastatnēm, visdrīzāk nebūs sarežģīti arī ar cita, līdzīga izgatavotāja konstrukcijām.

Modulārās sastatnes

Modulāro sastatņu uzdevums kopumā ir tieši tāds pats kā fasādes sastatnēm, taču to izmantojums, pateicoties daudzveidīgākai konstrukcijas pielāgojamībai, ir ievērojami plašāks. Šī sastatņu veida pamatā ir ķīļveida savienojums. Vertikāliem statņiem ik pa 0,5 metriem izvietoti šķīvjuveida elementi ar 8 caurumiem, kam ir vienota forma un